

Fahrenheit 9/11

Fahrenheit 9/11, Michael Moore

Els tripijocs i la idiotesa de l'administració Bush al descobert

Documental crític i criticat

Sens dubte, aquesta pel·lícula no necessita cap tipus de presentació. La seva temàtica és ben coneguda per a tots gràcies a la immensa publicitat aconseguida. I és que, independentment de la qualitat del documental (que en aquest cas no és gens dolenta), tractar en profunditat una temàtica com la del govern de Bush i la seva intervenció a l'Irak resulta ja una garantia d'èxit comercial. I més encara si s'hi afegeix al còctel una bona dosi d'humor burlesc i irònic. I és que, els polítics i poderosos, realment ens prenen el pèl. Això, aquí, a Europa, o com a mínim a Espanya, ja ho sabem (de fet n'estem acostumats des de fa segles, i també cal dir que som una raça de naturalesa escèptica). Però, ara bé, penseu que als Estats Units la llibertat d'idees està bastant limitada. Això implica que és un fenomen estranyíssim el fet que hi hagi una veu tan discordant amb el pensament únic i més encara que aquesta veu discordant

arribi al número 1 de les llistes americanes. Hauran obert els ulls els cíclops adormits d'EEUU? Quan llegiu això ja sabrem si aquest documental ha tingut repercussions en les eleccions americanes. Esperem que sí, tot i que no cal oblidar-se que els demòcrates només són la versió suau d'una mateixa ideologia. Els Estats Units són un país molt uniforme en aquest sentit, precisament a causa de l'amenaça constant que rep de l'exterior. Ja des de la seva constitució fa 300 anys ha hagut de lluitar per la seva llibertat i cohesió. I quan aquesta cohesió trontolla, encara que sigui a poca escala, el govern americà necessita inventar-se noves amenaces exteriors. Situació que al mateix temps els permet jugar amb una doble moral: l'excusa de la llibertat i l'ètica serveix per encobrir l'interès econòmic de tota invasió, guerra o aliança política.

I això tracta de treure a la llum Michael Moore amb el seu *Fa-*

renheit 9/11, que agafa el nom de la novel·la de Ray Bradbury *Fahrenheit 451* (tot i que Bradbury es queixa que Moore no li demanés permís) i que va ser portada al cinema de forma extraordinària pel director de la *Nouvelle Vague* François Truffaut. Michael Moore explica que va triar aquest títol perquè és "la temperatura a la qual la llibertat es crema". No està lluny del sentit original de *Fahrenheit 451*, temperatura a la qual es produeix la combustió del paper, i per extensió dels llibres, font de coneixement i llibertat, i segurament uns objectes que Bush no ha manipulat gaire (i això que ho acostuma a manipular tot). Moore, en definitiva, ens confirma tot allò que ja sabíem de Bush; que és un ase (¡malaguanyada identificació de l'ase i el català!). Però encara hi ha més. La trama resulta ser molt més complexa. Descobrirem un munt de dades noves relacionades amb el patrimoni econòmic de la família Bush, que

prové d'empreses finançades per la família saudita dels Bin Laden (descobrirem, entre altres coses, que un tant per cent molt elevat del capital nord-americà els hi pertany).

Amb tot això al descobert, no és estrany que a Michael Moore el mirin amb menyspreu en infinitat de sectors americans i fins i tot mundials. Només com a exemple direm que la pel·lícula va ser classificada amb una R, que vol dir que no la poden veure els menors de 17 anys si no van acompanyats d'un adult ("Lliurem als joves de la mentida! Lliurem-los del dimoni!"). Tot i així, aquest menyspreu pot aconseguir l'efecte invers i convertir-se en un "més preu" per al documental. La publicitat negativa anima a infondre l'interès. Àdhuc s'han creat webs en contra de Moore com "Michael Moore odia Amèrica" o "Moore Watch", i aquest últims difonen el documental en versió pirata per fer la guitza, al·legant que Moore va defensar una vegada que no estava d'acord amb les lleis de *copyright* tot dient: "no tinc cap problema en què la gent descarregui la meua pel·lícula i la comparteixi mentre no en faci un ús comercial". De fet, el que ha aconseguit aquest documental és digne d'atenció i d'elogi. Encara que es pot trobar a la web (això sí, amb mala qualitat), no ha impedit que arribés al número 1 de les llistes dels Estats Units (una demostració més que la veritable

pirateria resideix entre els intermediaris i entre els administradors dels drets d'autor). I és que Moore no para de trencar rècords. Guanyador de la Palma d'Or a Cannes, és només el segon documental que ha aconseguit aquest guardó, després de *El mundo del silencio* (1956) de Jacques Cousteau i Louis Malle. També ha estat el primer documental que ha arribat als llocs més alts de les llistes de recaptació en els cinemes americans.

No cal oblidar, però, tot i que és un bon documental i que la informació està contrastada i ben investigada, que hi ha trampa. És un film unidireccional, un atac contra Bush manipulat per la *veu en off*, que és la que dirigeix l'espectador. Vet aquí, potser, el seu èxit. Això ha implicat, a més, que a pocs dies de les eleccions del país que governa el món, aparegués una espècie de rèplica a l'al·legat antiBush de *Fahrenheit 9/11*; un documental anomenat *Honor robado: heridas que nunca sanan* i que es fonamenta en la idea que John Kerry va traïr el seu país denunciant els abusos de les tropes nord-americanes al Vietnam. La diferència, però, rau en el fet que Michael Moore és un personatge crític i independent, mentre que aquest documental és descaradament oportunista, immensament subjectiu i, a més, està finançat per Sinclair Broadcast, grup relacionat amb els afers econòmics de la família Bush.

Fitxa tècnica

Equip tècnic

Director : Michael Moore
Guió: Michael Moore
Fotografia: Mike Desjarlais
Música: Jeff Gibbs, Bob Golden
Muntatge: Kurt Engfehr, T. Woody Richman, Chris Seward.
Nacionalitat: USA.
Durada : 122 min.

Equip Artístic

Intèrprets:
Michael Moore
George Bush
Bill Clinton
Saddam Hussein
Osama Bin Laden

Filmografia (selecció)

2004

Fahrenheit 9/11

2002

Bowling for Columbine

1997

The big one

1995

Operación Canadá

1989

Roger & Me